

מכתב כללי

(תרגום חפשי)

כ"ה, כ"ה אלול, ה'תשי"ט, שנת השבע
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל,
אשר בכל מקום ומקום
ה' עליהם יחיו

שלום רב וברכה!

ימים אלה, סופה של השנה החולפת ובעמדנו בהתחלת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הם זמן לחשבון הנפש על השנה שחלפה, ובהתאם להסך-הכל של החשבון, יש לקבל את ההחלטות הנכונות לשנה החדשה.

החשבון יכול להיות אמיתי, רק אם גם ההערכה של הכוחות והאפשרויות היא אמיתית. ככל שגדולות יותר האפשרויות שישנן ולא נוצלו, כך גדול יותר הצער, העבירה של אי-ניצולן, וכך צריכה להיות בתוקף יותר ההחלטיות שמכאן ולהבא ינוצלו האפשרויות במלוא המדה. הזמן שלפני ראש השנה, ושל ראש השנה עצמו, אינו רק הזדמנות הדורשת חשבון הנפש בכללות, אלא היא גם מזכירה ודורשת הערכה

העבירה של אי-ניצולן: ראה גם כתובות טז, א.

נדפסה באג"ק חי"ח אגרת זיך. לקו"ש ח"ט ע' 425 ואילך. במהדורא זו ניתוספו בשוה"ג עוד איזה מ"מ וציונים ע"י המו"ל.

כ"ה אלול: יום ראשון לבריאת העולם — ויק"ר רפכ"ט. פסיקתא דר"כ פיסקא כג (בחדוש השביעי). יל"ש עה"פ (פינחס כט, א) ובחודש השביעי (רמז תשפב). תוס' ד"ה לתקופות — ר"ה ח, א. וראה פרקי דר"א רפ"ח ובהגהות הרד"ל שם. וראה גם ר"ן (הובא בחדא"ג מהרש"א) לר"ה טז, א.

שנת השבע: פ' ראה טו, ט.

זמן לחשבון הנפש: ראה סה"מ תרצ"ו ס"ע 141 ואילך. תרח"ץ ס"ע סו. סה"מ אידיש ע' 75. שם ע' 129. ובכ"מ.

החשבון יכול להיות אמיתי וכו': ראה מכ' ערב ח"י אלול ה'תשמ"א (לקו"ש חכ"ד ע' 601 ואילך).

פנימית עמוקה של הכוחות הנשגבים שיש לאדם — בתור אדם, בחיר הנבראים, ובתור יהודי שהבורא יתברך נתן לו תורת-חיים אלקית, שהרי ראש השנה הוא היום שבו נברא האדם.

* * *

כאשר נברא האדם, הורה לו הבורא מיד מה הם כוחותיו ומהו תפקידו בעולם:

”מלאו את הארץ וכבשוה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיי הרומשת על הארץ”.

לאדם ניתנו כחות לכבוש את כל העולם ולשלוט בו, ביבשה, בים ובאוויר, והוא נצטווה לבצע את הדבר, זהו התפקיד שלו.

מה היא הדרך לשליטה בעולם, ומהי מטרתה ותוכנה? — מספרים חז”ל ומלמדים לנו:

כאשר ברא הקב”ה את אדם הראשון — הנה הנשמה שלו, צלם אלקים, חדרה והאירה בו, וענין זה ועל ידו — שלט על כל הבריאה. כל הנבראים התכנסו כדי להכתיר את האדם בתור בוראם. אך אדם הראשון הוכיח להם את טעותם ואמר להם: ”בואו נשתחווה — לפני ה’ עושנו”.

* * *

השליטה על העולם שניתנה לאדם כתפקיד ושליחות, ענינה לרומם את הסביבה, העולם כולו, כולל החיות והבהמות, לשימושה של האנושות האמיתית, אנושות החדורה ומוארת בצלם אלקים, בנשמה, חלק אלוהי ממעל ממש — דבר המביא את כל הבריאה להכרה ש”ה’ עושנו”.

מובן מאליו, שלפני שהאדם מתעסק בשליטה על העולם, מוכרח הוא תחלה לשלוט על עצמו, על הארציות והחייתיות שבטבעו. וענין זה

מספרים חז”ל: ראה תיקוני זוהר תיקון נו [צ, ב]. פרקי דר’ אליעזר פ”א.
ממעל ממש: ראה תניא פרק ב. הגהות ה”צמח צדק” שם (בס’ קיצורים והערות ע’ עב).

בחיר הנבראים: ראה גם בהנסמן במכ”ה אלול ה’תשמ”ז הערות ד”ה עם בריאת האדם וד”ה הנברא השלם (לקו”ש חל”ד ע’ 323).

ראש השנה הוא היום שבו נברא האדם: ראה תוס’ שם. רבינו בחיי עה”פ בראשית א, יג (ד”ה ויש לך לדעת). חדא”ג מהרש”א לר”ה כז, א.

מלאו . . הארץ: בראשית א, כח.

הנשמה שלו, צלם אלקים: בראשית א, כז. וראה רמב”ם הל’ יסודי התורה פ”ד ה”ח ט. וראה בהנעתק בספר הליקוטים — דא”ח צ”צ ערך צלם (ע’ שב ואילך).

בואו . . עושנו: תהלים צה, ו.

נעשה ע"י קיום הוראות התורה, תורת־חיים — מורה דרך בחיי היום־יום, כך שהגשמיות והחומריות נעשים חדורים ומוארים באור של — ה' אלקינו ה' אחד.

הקב"ה ברא אדם אחד, ולאדם אחד ויחיד זה מסר את התפקיד האמור והמשימה האמורה. כאן טמונה המשמעות העמוקה אך ברורה, שאדם אחד — כל אדם — מסוגל "לשלוט על העולם".

אם אדם לא ממלא את תפקידו, הוא לא מנצל את כחותיו האלקיים הבלתי מוגבלים — אין זה רק הפסד אדיר וכשלון אישי, אלא הדבר נוגע לגורל העולם כולו.

* * *

בימי חשבון הנפש, כאשר מתבוננים, שכל אחד מאתנו — ע"י מילוי הוראות בורא העולם בתורתו — יש לו אפשרות לכבוש עולמות, צריך כל אחד להעמיד לעצמו את השאלה, עד כמה פעל בשנה החולפת בכיוון זה, שזוהי השליחות האלקית ומטרת חייו, ועד כמה עדיין נשאר חייב, ולקבל את ההחלטות המתאימות לשנה החדשה.

וה' הרואה ללבב, בראותו את התוקף של החלטות טובות אלה, יתן את ברכתו שיקיימו אותן במלוא המדה — בשמחה ובטוב לבב, בהרחבה בגשמיות וברוחניות.

בברכת כתיבה וחימה טובה לשנה טובה ומתוקה

מנחם שניאורסאהן

ה' אחד: ראה סמ"ק הובא בבית יוסף (טור אורח חיים סי' סא).
 מסוגל: ראה סנהדרין פ"ד משנה ה. קדושין מ, ב.

תורת חיים.. מורה דרך: ראה זח"ג נג, ב. וראה רד"ק לתהלים יט, ת. גו"א ר"פ בראשית בשם הרד"ק.

ה' אלקינו ה' אחד: ואתחנן ו, ד.
 וה' הרואה ללבב: שמואל"א טז, ז.